

SUONENJOEN KAUPUNGIN ARVIOINTIKERTOMUS 2025

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

SISÄLLYSLUETTELO

1.Tarkastuslautakunta YLEISTÄ	5
2.Tarkastuslautakunnan jäsenten vastuualueiden arviointi	6
3.Tarkastuslautakunnan kuultavat vuonna 2025	7
4.Kokonaistaloudellisten tavoitteiden toteutuminen	8
5.Tulosalueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	9
6. SUONENJOKI KONSERNI 2025	10
7. STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SEURANTA	13
8. Käyttötalouden toteuma 2025	14
8.1. Elinvoima- ja hallintopalvelut -yhteensä (sitovuus valtuusto)	14
8.2. Kasvun ja oppimisen palvelut/ (sitovuus valtuusto)	15
8.2.1 Varhaiskasvatuksen palvelualue/kasvun ja oppimisen lautakunta	16
8.2.2 Perusopetuksen palvelualue/ kasvun ja oppimisen lautakunta	17
8.2.3 Lukiokoulutuksen palvelualue/kasvun ja oppimisen lautakunta	18
8.3.Tekniset palvelut / (sitovuus valtuusto)	18
8.3.1 Maankäytön ja suunnittelun palvelualue /tekninen lautakunta	20
8.3.2. Kiinteistöjen palvelualue /tekninen lautakunta	21
8.3.3 Kunnallistekniikan palvelualue/ tekninen lautakunta	22
9. Tuloslaskelman toteutuminen	22
10.Rahoitusosan toteutuminen	23
11. Hyvinvointi	23
14. Yhteenveto ja lautakunnan kysymykset KAUPUNGINHALLITUKSELLE	26

Kaupunginvaltuustolle

Arviointikertomus vuodelta 2025

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tiivistys vuodesta 2025

Vuoden 2025 kaupungin talouden osalta on pysytty tasapainossa, mutta tulevaisuus tulee olemaan haastava. Valtionosuusuudistus ja verotuottojen taso luo erityisen suuria uhkakuvia.

Tarkastuslautakunta esittää huolen maaseudun elinvoimaisuudesta. Vaikka kaikkialla nykyistä palvelutasoa ei voi säilyttää, on kaupungin samalla kiinnitettävä huomiota myös maaseudun pito- ja vetovoimaan. Turvallisen elinympäristön säilyttäminen on tärkeää kaikille ikäryhmille.

Kouluverkoston supistuminen kahdella koululla on tarkoittanut henkilöstön sulautumista jatkaviin kouluihin, ja menot ovat pienentyneet vuoteen 2024 nähden. Myönteistä kaupungin talouden kannalta on myös se, että hankintojen tehostamisessa ja kilpailutuksilla on saatu säästöjä aikaiseksi.

Tarkastuslautakunta on huomionut, että toimialat ovat kiinnittäneet huomiota viestintään, sen avoimuuteen sekä asiakastytyvyyden mittaamiseen.

Tarkastuslautakunta esittää kuitenkin huolensa maaseudun vesiosuuskuntien taloudellisesta tilanteesta.

Huolta herättää myös syrjintä/yksinäisyys sekä pahoinvointi lasten ja nuorten keskuudessa. HYTE-kerroin on kasvanut; 72 vuonna 2025 (54 vuonna 2024), missä merkittävää nousua 2024-2025, Top26 joukossa. Huikea kasvu: kokonaisuudessaan laaja-alaista ja vaikuttavaa. Resurssit HYTE-työhön panostettu. Kouluissa osallisuus- ja vaikutusmahdollisuudet lisääntyneet, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen käyttö lisääntynyt, liikuntapalvelut monipuoliset ja hyvinvointia edistäviä toimia toteutetaan eri väestöryhmille.

Yritystoiminnan houkuttelu kaupunkiin edellyttää tiivistä strategian toteuttamista ja sen valvontaa. Eläkeläisväestön kulutuksen ohjaaminen paikkakunnan palveluihin tulisi kannustaa.

Eläkeläisten kykyyn pärjätä arjessa on otettu hyvin huomioon: tuetaan liikkumismahdollisuuksia (uimahalli, kuntosali), lenkkeilymahdollisuudet, kansalaisopiston ohjatut liikuntatapahtumat. Lisäksi olisi hyvä edelleen selvittää, millaisia palveluja kuntalaiset kaipaavat.

Tarkastuslautakunta toteaa myönteisenä havaintona, että kaupungin strategiatyöskentely on rakentanut yhteistyötä ja nykyinen työskentely näyttäytynyt avoimemmalta. Näin ollen tulevaisuustyöskentely on luonut optimistisen ilmapiirin kaupungin toimielimiin. Tästä on hyvä jatkaa.

Suonenjoen kaupungin tarkastuslautakunnan laatima arviointikertomus vuodelle 2025 esitetään kaupunginvaltuustolle.

Jaana Pellinen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

1 TARKASTUSLAUTAKUNTA YLEISTÄ

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 121 §:ssä ja kaupungin hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm.

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kaupunginhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Suonenjoen kaupungin valtuusto on valinnut 16.6.2025 §48 toimikaudeksi 2025–2029 tarkastuslautakunnan, jonka kokoonpano on ollut tarkastusvuonna 2025 seuraava:

Puheenjohtaja	Jaana Pellinen	varajäsen	Kirsti Kivinen
Varapuheenjohtaja	Juuso Nyyssönen	varajäsen	Pekka Roponen
Jäsen	Anna-Liisa Itkonen	varajäsen	Anne Luoto
Jäsen	Pekka Voipio	varajäsen	Jarno Parhamaa
Jäsen	Timo Sorsa	varajäsen	Samppa Siikavirta

Kuntalain 121 §:n mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava valtuutettuja.

Valtuusto on valinnut 18.4.2023 Suonenjoen kaupungin vuosien 2023–2025 tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö Itä – Suomen Tilintarkastus Oy:n. Sen nimeämänä vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Timo Nuutinen, joka on toiminut myös tarkastuslautakunnan sihteerinä. Sopimuksenmukaisesti tilintarkastussopimus jatkuu optiovuosien puitteissa (17.11.2025 Kaupunginvaltuusto 79§)

Tarkastuslautakunta on todennus lautakunnan jäsenten jääviydet (30.9.2025); Varapuheenjohtaja Juuso Nyyssönen on tekninen lautakunnan jäsen ja Timo Sorsa Suonenjoen Vesi Oy:n hallituksen jäsen eikä he siten ole osallistuneet näiltä osin arviointityöhön.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut 11 kertaa vuonna 2025, joista kolme kertaa uuden valtuustokauden kokoonpanolla. Vuonna 2026 tarkastuslautakunta on kokoontunut 7 kertaa, ja viidesti arvioimaan valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista vuodelta 2025.

Tarkastuslautakunta on hyväksynyt toimintaansa varten arviointisuunnitelman vuosille 2025-2029, missä on kullekin tarkastusvuodelle määritelty painopistealueet. Suunnitelmaa tarkennetaan kokouksissa. Muilta osin tarkastuslautakunnan työohjelma ja arviointisuunnitelma on salainen (Julkisuuslaki 24§ 1. mom. 15) perusteella.

Tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi seurannut eri toimielinten päätöksentekoa pöytäkirjojen perusteella sovitun työnjaon mukaisesti. Lautakunta on saanut käyttöönsä kaupungin toimintaa ja taloutta koskevia raportteja sekä kuullut kaupungin johtoa, johtavia viranhaltijoita, henkilöstöä ja tytäryhtiöiden edustajia.

2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN JÄSENTEN VASTUUALUEIDEN ARVIOINTI

Tarkastuslautakunta on jakanut toimielinten tehtäviä ja pöytäkirjojen seurantaa seuraavasti toimialoittain:

- Kaupunginhallitus: Jaana Pellinen ja Timo Sorsa
- Henkilöstöjaos: Anna-Liisa Itkonen
- Kasvun – ja oppimisen lautakunta: Juuso Nyyssönen
- Tekninen lautakunta: Pekka Voipio

3 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KUULTAVAT VUONNA 2025

Tarkastuslautakunnan kokouksissa vuoden 2025 arviointikohteita, toimintaa ja/ tai vuoden 2025 tilinpäätöstä ovat olleet esittelemässä ja kuultavina seuraavat henkilöt:

Aika	Kuultava	Aihe
22.10.2025	Kaupunginjohtaja	Ajankohtaiset asiat
22.10.2025	Toimitusjohtaja, Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalot	Ajankohtaiset asiat, vuosi 2025 ja yhtiön talous, valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttaminen vuonna 2025
15.1.2026	Kaupunginjohtaja	Ajankohtaiset asiat, talousarvio 2026, yleishallinto, kaupunkistrategian toteutuminen ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.
15.1.2026	Hallintojohtaja	Ajankohtaiset asiat, talousarvio 2026, yleishallinto, kaupunkistrategian toteutuminen ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.
15.1.2026	Työllisyyskoordinaattori	Ajankohtaiskatsaus ja esittely omaan toimenkuvaan liittyvistä tehtävistä.
10.2.2026	Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori	Yhtenäiskouluun ja lukioon tutustuminen. Yleiskatsaus vastuualueelta, ajankohtaiset asiat, mennyt vuosi 2025 ja alkanut vuosi
10.2.2026	Kasvun ja oppimisen alueen johtaja	Vastuualueen ajankohtaiset asiat, mennyt vuosi 2025, miten valtuuston toimialalle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja alkanut vuosi
17.3.2026	Kiinteistöpäällikkö	Vastuualueen osalta vuosi 2025, ajankohtaiset asiat, valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025, kaupungin kiinteistöjen ja toimitilojen tilanne ja tulevaisuuden näkymät.
17.3.2026	Toimitusjohtaja Suonenjoen Vesi Oy	Vuosi 2025, ajankohtaiset asiat, valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025.
16.4.2026	Tekninen johtaja	Vuosi 2025, ajankohtaiset asiat, valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025 ja tulevaisuuden näkymät.
16.4.2026	Kaupunginjohtaja	Vuoden 2025 tilinpäätöksen esittely
16.4.2026	Hallintojohtaja	Vuoden 2025 tilinpäätöksen esittely
28.4.2026		Arviointikertomuksen laadinta
12.5.2026		Arviointikertomuksen laadinta
2.6.2026		Arviointikertomuksen laadinta, tilinpäätös

4 KOKONAISTALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaupungin talous kehittyi ennakoitua paremmin vuonna 2025. Vuoden 2024 tilinpäätös on ylijäämäinen noin 0,6 milj. euroa. Alkuperäinen talousarvio oli tehty 0,1 milj. euroa ylijäämäiseksi. Vuoden 2025 lopussa kaupungin taseeseen kertyneet ylijäämät ovat 11,7 milj. euroa.

Tilikauden tulosta selittää käyttötalouden toimintakatteen myönteisempi kehitys. Samalla kun käyttötalouden tulot ylittivät talousarvion, myös käyttötalouden kulut alittivat sen. Menotalouden hillintää on pystytty toteuttamaan talouden tasapainottamisohjelmalla.

Verotulojen toteuma on 15,43 milj. euroa, mikä on yli 1,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisessä vuonna (-7%). Verotulot alittivat 1,0 milj. eurolla alkuperäiseen talousarvioon nähden. Verotulojen alenemaa selittää yhteisöverotuoton romahtaminen.

Valtionosuuksia kirjautui vuonna 2025 yhteensä 5,6 milj. euroa, missä on muutosta edelliseen vuoteen -0,5 milj. euroa. Valtionosuudet ylittivät talousarvion +0,1 milj. eurolla.

Rahoitustuottoja kertyi vuonna 2025 yhteensä 1,2 milj. euroa ja rahoituskuluja 0,3 milj. euroa. Rahoitustuotot laskivat 0,2 milj. euroa vuodesta 2024. Rahoituskulut laskivat noin 0,2 milj. euroa.

Investointien suuruus vuonna 2025 oli 4,9 milj. euroa. Biotermiinalihanke oli euromääräisesti suurin investointi.

Kaupungin lainamäärä oli vuoden 2025 lopussa 2193 €/asukas ja se kasvoi edellisestä vuodesta noin 160 € /asukas. Kaupungin kokonaisvelat ja korolliset vastuut olivat yhteensä 27,1 milj. euroa.

Vuosikatetta muodostui noin 3,1 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 2,5 milj. euroa. Poistojen arvioidaan pysyvät vuonna 2025 noin 2,4-2,5 milj. eurossa.

Kaupungin talous on alijäämien kattamisen osalta tasapainossa. Valtionosuudet ovat merkittävästi pienemmät vuodesta 2025 alkaen hyvinvointialueiden ja kuntien keskinäisen rahoitukseen sovitusta vuoden 2022 verotuksen vaikutuksesta, millä kuntien valtionosuuksia sopeutetaan valtion suuntaan.

Jatkossakin haasteena tulee olemaan ikääntyvän väestön palvelutarpeen ja vähenevään lasten ja nuorten määrän sopeuttaminen. Kaupungin talouden kehityksestä on teetetty ulkopuolisen

asiantuntijan (Finwise Advisors Oy) laatima selvitys, minkä perusteella on todettavissa, että nykyinen tulopohja ei riitä ylläpitämään toimintaa ilman tehostamistoimenpiteitä. Selvityksen perusteella kaupungin tulee tehostaa toimintaa 2026-2034 noin 3,5 milj. eurolla. Talouden tasapaino saavutetaan vain hillitsemällä kustannuskehitystä tai vahvistamalla tulorahoitusta.

Talouden suunnittelussa on edetty suunnitellusti. Tiedostetaan tulevaisuuden ongelmat ja haasteet, jotka otettu taloussuunnitelmassa huomioon. Tehty hyviä toimia ja saatu kuluja alemmaksi.

Tehostamistoimenpiteenä strategiaa toteutetaan suunnitellulla tavalla ja tarkastellaan säännöllisesti toteumaa. Aktiivisia toimia ja ideoita esim. tyhjeneville sote-kiinteistöille ja vastaaville saataisiinko käyttöä, esim. teollisuuteen, yrityksille.

5 TULOSALUEIDEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Vuoden 2025 talousarviokirjassa talousarvion sitovuus on määritelty seuraavasti:

Käyttötalousosassa valtuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot bruttomääräisinä toimialoittain sekä asettaa toimialojen toiminnalliset tavoitteet. Käyttötalouden määrärahat sitovat toimielimiä valtuustoon nähden toimialatasolla.

Rahoitusosan määrärahat sitovat valtuustoon nähden rahoitusryhmittäin.

Investointiosan määrärahat sitovat valtuustoon nähden yli 150.000 euroa hankkeittain ja muut hankeryhmittäin. Investointimenojen määrärahat esitetään bruttoperiaatteella, jolloin mahdollinen rahoitusosuus tai omaisuuden luovutustulo merkitään erikseen.

Mikäli talousarvion sitoviin perusteluihin on tulosalueen tai hankkeen kohdalla annettu talousarviomäärärahan käytöstä em. yksityiskohtaisempi määrittely, ei sitovista perusteluista voi poiketa ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.

Investoinnit eivät ole toteutuneet suunnitellusti (esim. Futuriaa koskevat investoinnit, yhtenäiskoulun liikuntasalin korjaus, Sairaalanpolun 5-7 kiinteistö). Tarkastuslautakunta kiinnittää huomioita positiiviseen menojen säästymiseen bioterminaalihankkeen investoinnin toteutuksessa (438 309 €).

Investointeja on siis siirretty vuoteen 2026. Päiväkotihankkeen jatkovalmistelu valtuuston päätöksen mukaisesti (kvalt 15.12.2025 § 92).

6 SUONENJOEN KONSERNI 2025**Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalot**

Kiinteistö Oy Suonenjoen vuokratalot on kaupungin kokonaan omistama vuokrataloyhtiö, jolla on keskeinen rooli kaupungin asuntopolitiikan toteuttajana. Yhtiön tavoitteena on ylläpitää riittävää määrällisesti ja laadullista kiinteistökantaa kustannustehokkaasti.

Yhtiön taloudellinen tilanne on heikko. Asukasmäärä on hienoisessa nousussa vuodesta 2024, mutta käyttöaste on huolestuttavan alhainen.

Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalojen keskivuokra vuoden 2025 lopussa oli 11,00 € / m². Vuoden käyttöaste oli 86,6 %. Neljässä kohteessa yllettiin neljässä kohteessa. Vuoden 2025 lopussa asukkaita oli 504 (huoneistoja 376). Vuodesta 2024 huoneistojen määrää on vähennetty 18 asunnolla.

Vuoden 2025 lopussa 82 %:ia hakijoista on ollut yhden hengen talouksia, kun kolme henkilöä tai enemmän ruokakuntina hakijoissa on ollut 11 %:ia. Aktiivisia asuntohakemuksia on ollut vuoden 2025 lopussa 71 kappaletta.

Vuokratuotot ovat olleet 14 %:ia budjetoitua pienemmät. Laskennallinen tappio tyhjästä huoneistoista vuonna 2025 on ollut 408 600 euroa. (Vuonna 2024 377 397 euroa.). Iisveden koulun vuokrataloon saatiin asukkaista vuokrien alentamisella, mikä oli myönteinen uudistus vähentäessään kustannuksia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2025:

<u>Tavoitteet vuodelle 2025</u>	<u>Seuranta vuodelle 2025</u>	<u>Arviointi</u>
Vuokrat pidetään kustannustasoa vastaavina. Tulos negatiivinen noin euroa.	Kirjanpidollinen tulos positiivinen. Tulos varauksen purun myötä.	Ei toteutunut
Täyttöaste pysyy yli 90 %. Käyttöaste.	86,6 %.	Ei toteutunut
Vetovoimaviestintä. Asiakaspalvelua kehitetään asiakaslähtöiseksi ja palvelun saavutettavuuteen monikanavaisesti panostetaan. Tiedottaminen aktiivista sekä somessa, että perinteisissä kanavissa.	Sähköisten hakemusten käyttöönotto. Asukasraadit ja Hyvis-tiimin työskentely	Osin toteutunut Naapurustopäivät (7 kertaa)
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat. Mahdollisimman monet hakemukset ja ilmoitukset voi jättää ajasta ja paikasta riippumattomasti.	Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto osin toteutunut.	Toteutunut.

Saavutetaan talouden vakaus. Yhtiön tulopohja kattaa menot. Velkaantuminen taittuu.	Velkaantuminen taittui. Kassatulos edelleen negatiivinen noin 200 t€.	Osittain toteutunut.

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota Suonenjoen Vuokratalojen viestinnän ja visuaaliseen ilmeen paranemiseen sekä muihin tehostamistoimiin kuten huoneiston rajaamiseen pienemmän asunnon saamiseksi.

Tarkastuslautakunta ilmaisee huolensa vuokrataloyhtiön merkittävästä lainamäärästä ja yhtiöllä olevasta ikääntyviin asuntoihin liittyvästä korjausvelasta. Kulujen tarkastelua on otettava edelleen tarkemmin huomioon.

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Muutos% TP 2024- TP 2025	Muutos% TA 2025- TP 2025
Liikevaihto	€ / vuosi	2 572 302	2 850 000	2 570 503	-0,1	-9,8
Liikevoitto	€ / vuosi	226 044	5 000	48 346	121,4	866,9
Tulos	€ / vuosi	-413 167	0	2	-100,0	
Käyttöaste	%	86,0%	90,0%	86,8%	0,7	-3,8
Tyhjäkäyntitappio	€ / vuosi	377 398	50 000	408 587	8,3	717,2
Huoneistojen lukumäärä	kpl	400	380	376	-6,0	-1,1
Hakijamäärä (syksy)	taloutta	60	158	71	18,3	-55,1
Keskivuokra	€/m2/kk	10,86	11,45	11,00	1,3	-3,9
Keskivuokra ARA asunnoissa muualla kuin pääkaup. seudulla vuoden 4. neljännes	€/m2/kk	12,05	13,00	12,34	2,4	-5,1
Vieraan pääoman määrä	€	10 545 629	11 000 000	10 556 980	0,2	-3,9
Takaukset kaupungilta	€	8 183 901	9 800 000	7 736 796	-5,5	-21,1

Suonenjoen Vesi Oy

Suonenjoen Vesi Oy huolehtii toiminta-alueellaan käyttöveden hankintaan ja jakeluun, hulevesien johtamiseen ja käsittelyyn sekä jätevesien puhdistamiseen tarvittavien laitosten ja verkostojen rakentamisesta ja kunnossapidosta. Vesihuollon toimintaympäristössä ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Toimintaa kehitetään edelleen toimintavarmuuden ja laadun takaamiseksi.

Toiminnalliset tavoitteet:

*Asiakkaille toimitetun talousveden laatu säilyy hyvänä ja Karsikonmäen jätevedenpuhdistamo toimii ympäristöluvan mukaisesti.

Arvio: Luvan mukainen toiminta. Asiakastyytyväisyyskyselyä ei tehty. (ei myöskään vuonna 2024). Tavoite on toteutunut osittain.

*Merkittävimmät verkostoinvestoinnit Pajupurontielle ja Karhukiven teollisuusalueella.

Arvio: Investoinnit on toteutettu taloussuunnitelman mukaisesti.

*Siirtymä vuodesta 2022 alkaen täysin etäluettaviin vesimittareihin etenee. Siirtymä tapahtuu kymmenen vuoden aikana.

Arvio: Asennukset edenneet suunnitellusti. Noin puolet asennettu.

*Viipperonharjun jatkotutkimukset, joita tullaan jatkamaan koepumppauksin, jotta saadaan varmuus pohjavesialueen todellisesta antoisuudesta ja muista vaikutuksista pohjavesialueeseen.

Arvio: Pohjavesitutkimuksia ei päästy aloittamaan sähkölupapäätöksen vuoksi. Osittain toteutunut.

Tarkastuslautakunta suosittelee asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttamista.

Kysyntä ja laajuustiedot	Mittari	TP2024	TA 2025	TP2025	Muutos% TP 2024- TP2025	Muutos% TA 2024- TA 2025
Liikevaihto	€ / vuosi	2 265 030	2 350 000	2 486 332	9,8	5,8
Liikevoitto	€ / vuosi	111 504	300 000	487 340	337,1	62,4
Tulos	€ / vuosi	-311 556	-28 000	-177 957	-157,1	-735,6
Verkostoon pumpatun veden määrä	1 000 m3	573	610	557	-2,8	-8,7
Lasketun veden määrä	1 000 m3	525	570	522	-0,6	-8,4
Käyttövesimaksu, henkilöasiakkaat	€ / m3	1,82	2,03	2,03	11,5	0,0
Vastaanotettu jätevesimäärä	1 000 m3	612	630	612	0,0	-2,9
Jäteveden käyttömaksu, henkilöasiakkaat	€ / m3	3,50	3,89	3,89	11,1	0,0

Lainat kaupungilta	€ / vuosi	4 707 430	4 707 430	4 707 430	0,0	0,0
Takaukset kaupungilta	€ / vuosi	6 150 000	4 800 000	5 689 655	-7,5	18,5

Suonenjoen Vesi Oy:n tilikausi kääntyi voitolliseksi (178 000 euroa) neljän tappiollisen kauden jälkeen. Tuloksen taustalla vaikuttavat maksujen tarkistaminen ylöspäin yleistä kustannustasoa vastaavaksi, käyttökustannusten säilyminen ennallaan, rahoituskulujen lasku ja poikkeuksellisten kuluerien puuttuminen.

Talousveden laatu ja toimitusvarmuus ovat pysyneet erinomaisella tasolla läpi koko vuoden. (yksi vesijohtovuoto) Jätevedenpuhdistamon toiminta on pysynyt vakaana. Puhdistamo on täyttänyt pääosin ympäristöluvan mukaiset vaatimukset (yksi lupaylitys)

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota yhtiön toiminnan tavoitteiden saavuttamiseen. Jatkossa tulee kuitenkin kiinnittää huomioita korotusten maltillisuuteen.

7 STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SEURANTA

Strategisia tavoitteita on asetettu seuraavilla osa-alueilla:

1. Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen
2. Asumisen ja elinympäristön kehittäminen
3. Savon yrittäjämönteisin kaupunki
4. Viestinnän ja toiminnan uudistaminen
5. Talous

1. Hyvinvointikertomustyö on tehty ja aktiivisesti käytössä. Kuntalaisten hyvinvointiin on kiinnitetty erityisesti huomiota ennaltaehkäisevässä mielessä. HYVIS-tiimi jatkanut toimintaansa.

2. Tonttitarjontaa ja markkinointia on tehty. Karhukiven teollisuusalueen käyttöönotto on edennyt. Pientalotonttien kysyntä ei ole edelleenkään elpynyt. Onnelanrantaan on suunniteltu yhteistöllisen asumisen korttelia yhdessä Asumisen Uudet Tuulet -hankkeen kanssa. Markkinointia on tarpeen jatkaa. Julkisen liikenteen esteettömyyden markkinointia tulisi tehdä vahvemmin.

3. Savon yrittäjämönteisin kunta tavoitetta ei ole saavutettu. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomioita yritysten päättymisiin (yleinen taloudellinen tilanne, yrittäjien ikääntyminen, toimintaolosuhteet).

Tavoitteena on ollut ammattitaitoisen ja osaavan työvoiman turvaaminen ja yritysten kasvumahdollisuuksien edistäminen. Kehittämistä vaatii edelleen oppilaitosyhteistyö. Työllisyysalueen valmistelu- ja kehittämistyöryhmän konkreettinen toiminta käynnistynyt vasta vuoden 2025 lopussa.

Yrityksiin jalkautumista on jatkettu vuoden 2025 aikana. Positiiviseen vastaanottoon panostettava esim. uuden yrittäjän (perheineen) huomioiminen.

4. Viestinnän ja toiminnan uudistamista on tehty. Toimintatapojen edelleen kehittämistä. Sähköisiä palvelujen käyttöönottoa on edistetty, samoin myönteistä mielikuvaa markkinoinnissa.

Kaupungin palveluhakemisto on tehty selkokielelle (ikäihmiset, vammaiset) helpottamaan palvelujen käyttöä. Vanhusneuvoston aktiivinen toiminta.

Kaupungin strategiatyön uudistamisen tausta-aineistona on kuntalaispalautetta kysytty varsin aktiivisesti (esim. kunta-talous, osallisuus ja demokratia, ympäristö ja ekologisuus ja hyvinvointi). Jatkossa kuntalaispalautteen keräämisen tapoja voisi monipuolistaa.

Kaupungin strategia on uudistettu vuoden 2025 aikana.

5. Sitoutuminen on toteutunut tasapainottamisohjelman toimenpiteissä. Talouden tehostamistoimenpiteitä on tehty. Esim. kiinteistöveron perusteiden tarkistus tuottanut tulosta.

Talouden tasapainottaminen jatkuu, kulurakennetta on edelleen tehostettava ja investointien vaikuttavuutta seurattava.

8. KÄYTTÖTALouden TOTEUMA 2025

Talousarvio tavoitteiden sitovuus

Käyttötalousosassa valtuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot bruttomääräisinä toimialoittain ja asettaa myös toimialojen toiminnalliset tavoitteet. Investointiosassa määrärahat myönnetään toimialoittain hankkeittain. Rahoitusosassa määrärahat myönnetään rahoitusryhmittäin tai hankeryhmittäin.

Käyttötalouden määrärahat sitovat toimielimiä valtuustoon nähden toimialatasolla. Samoin toimielin on vastuussa tulojen kertymisestä toteutumasta ja talousarviossa vahvistettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Rahoitusosan määrärahat sitovat valtuustoon nähden rahoitusryhmittäin. Investointiosan määrärahat sitovat valtuustoon nähden yli 150.000 euroa hankkeittain ja muut hankeryhmittäin. Investointien määrärahat esitetään bruttoperiaatteella, jolloin mahdollinen rahoitusosuus tai omaisuuden luovutustulo merkitään erikseen.

Mikäli talousarvion sitoviin perusteluihin on tulosalueen tai hankkeen kohdalla annettu talousarviomäärärahan käytöstä em. yksityiskohtaisempi määrittely, ei sitovista perusteluista voi poiketa ilman kaupunginvaltuuston päätöstä. (Kuntalaki §110; Talousarvio s 2025, 19.)

8.1 Elinvoima- ja hallintopalvelut-yhteensä (sitovuus KV)

Vaikuttavuustavoitteita oli asetettu suunnitelmakaudella seuraavasti:

”Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen”

Arvio toteumasta: Kaupungin palvelujen tiedottamista on tehostettu ja palveluista tiedottaminen ollut aiempaa avoimempaa. Asukkaiden on osallistumismahdollisuuksien lisätty. Tähän on panostettu, mm. HYTE-mittarit on otettu hyvin käyttöön.

Kaupungin jakama viestintä on ollut aktiivisempaa ja avoimempaa. Kaupungin työntekijöiden työskentelykulttuuria on kehitetty ja jatkuu edelleen.

Olemassa olevien yritysten ja uusien yritysten toimintaedellytyksiin on kiinnitetty huomioita ja Savogrown ja kaupunki ovat vahvasti mukana. Vetovoimaviestintää tulee jatkaa ja edelleen kehittää pitkäjänteisesti. Tarkastuslautakunta suosittelee yhteistyön jatkamista.

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstöön panostamista jatkuvan kehittämisen periaattein (aloitelaatikko, aloitepalkkio, jatkuva, sähköisesti jne.). Uudistamiseen ja uudistamiseen panostaminen ja kehitysideoihin myönteinen suhtautuminen osana johtamista.

HR-, taloushallinnon ja sihteeripalvelujen prosesseja on kehitetty käyttäjäystävällisemmiksi.

Tarkastuslautakunta on havainnut, että kaupunki on vienyt eteenpäin digipalvelujen lisäämistä. Kilpailutuksia tehty vakuutuksista, sähkön hinnoista, puhelinliittymistä ja arkipäivän hankinnoista.

Vuonna 2025 on toteutunut taloushallinnon osalta, että kaikki laskutus on sähköistä. Toimenkuvia henkilöstössä sopeutettu ja henkilöstö reagoinut hyvin (myönteinen suhtautuminen).

8.2. Kasvun ja oppimisen lautakunta / sitovuus valtuusto

Kasvun ja oppimisen käyttötalousuunnitelma ja toiminnalliset tavoitteet on hyväksytty lautakunnassa 28.01.2025. Talousarvion toteumaa on seurattu tasaisesti vuoden 2025 aikana.

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmat, esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmat, perusopetuksen koulujen vuosisuunnitelmat, lukion vuosisuunnitelma ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma lukuvuodelle tai kaudelle 2025-2026 on käsitelty Kasvun ja oppimisen lautakunnassa 9.9.2025.

Vuoden 2025 aikana henkilöstökulut ovat laskeneet noin 35 000 € vuoden 2025 talousarvioon verrattuna s. 98. Koulukuljetusten kulut ovat laskeneet vuoden 2025 talousarvioon verrattuna 90 000 €.

Toteuma: Koulutuspalveluissa on hyvinvointia edistetty hyvinvointi- ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyin sekä koulun ja kerhotoiminnan keinoin. Move-mittaukset on suoritettu vuosittain 5. ja 8. luokkalaisille. Tulokset on julkistettu ja niitä on pohdittu oppilaiden kanssa. Move! testien tulokset on analysoitu ja toimenpide-ehdotukset luotu. Viestintää on toteutettu eri kanavien avulla. Vanhempainneuvoston kautta yhteistyötä tiivistetty huoltajien kanssa.

Joka toinen vuosi toteutettavaan Kouluterveyskyselyyn on vastanneet alakoulun 4. ja 5. ja yläkoulun 8. ja 9. luokan sekä lukion 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijat. Tuloksia voidaan käyttää

kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseen, oppilashuoltotyöhön sekä terveystiedon opetukseen.

Perusopetuksessa oli 612 oppilasta, joka oli 17 vähemmän kuin vuonna 2024.

Vaikuttavuustavoitteet ovat olleet

- Aktiivisen ja osallistuvan lasten ja nuoren hyvinvoinnin lisääminen.

Arvio toteumasta: Koulutuspalveluissa on hyvinvointia edistetty henkilökunnan liikuntahankkeen myötä ja liikuntaa lisätään lasten arkeen. Asiakastyytyväisyyskysely toteutettu.

- Toiminnan näkyväksi tekeminen erilaisin viestintäkeinoin.
Huoltaja- ja asiakastyytyväisyyskysely toteutettu.

Tarkastuslautakunta on huomioinut koulutuspalvelujen panoksen tehdystä työstä aktiivisen ja osallistuvan lapsen hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kehittämistoiminnan ja positiivisen palautekanavan luominen ja lasten palkitseminen.

Taloudelliset tavoitteet eivät ole täysin toteutuneet säännöllisestä seurannasta huolimatta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomioita toimintamenojen ylitykseen (65 198 €); mahdollisten menojen ylityksistä tulisi hakea lupaa heti tilanne havaittaessa, talousarviokauden aikana. Tarkastuslautakunta painottaa erityisen huomion antamista talousarvion seurantaan ja valvontaan.

8.2.1 Varhaiskasvatuksen palvelualue

Varhaiskasvatuksen osalta toiminnan tulot jäivät talousarvioon (muutosten jälkeen) asetetusta 28 404€ ja menot toteutuivat 77 808 € pienempinä.

Vaikuttavuustavoitteet varhaiskasvatuksen palvelualueella ovat:

- Aktiivisen ja osallistuvan lapsen hyvinvoinnin lisääminen.
- Lapsen tunnetaitojen kehittäminen ja tasa-arvoisuuden edistäminen.
- Varhaiskasvatuksen toiminnan näkyväksi tekeminen erilaisin viestintäkeinoin.

Arvio toteumasta: Varhaiskasvatusalueella on toteutettu asiakastyytyväisyyskysely huhtikuussa 2025, johon on saatu vastauksia 82 huoltajalta. Asiakastyytyväisyys oli hivenen parempi kuin vuonna 2024 (4,53 vs. 4,5). Erityisen tyytyväisiä oltiin siihen, että henkilökuntaa on helppo lähestyä ja henkilökunnan koettiin arvostavan lasta. Kyselyn mukaan huoltajat olivat tyytyväisiä lapselle järjestettyyn, ikätason mukaiseen liikuntaan.

Metsolan päiväkodin esiopetusyksikkö on siirtynyt Kopolan päiväkodin yhteyteen 1.8.2025.

Liikuntaa edistävää kulttuuria on vahvistettu. Tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden koulutuksia toteutettu. Varhaiskasvatus on tiedotettu ajantasaisesti huoltajia ja viestien sisältöön on kiinnitetty huomioita. Varhaiskasvatuksen uusien tilojen suunnittelulle on luotu näkyvyyttä.

Uuden päiväkodin osalta on päätetty käynnistää suunnittelu vuodelle 2026 ja toteutus vuodelle 2027.

Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma on päivitetty ja hyväksytty lautakunnassa 25.03.2025.

Käytössä on Kopolan ja Iisveden päiväkodit sekä esiopetusryhmät Kopolassa, Iisvedellä ja Lempyyllä. Esiopetukseen on arvioitu osallistuvan 2025 – 2026 44 lasta.

Tarkastuslautakunta toivoo, että hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportin tulokset huomioidaan jo varhaiskasvatusvaiheessa. Ennakointi on haasteellista, kun hyvinvointiraportin tulokset saadaan parin vuoden viiveellä. Seurataan hyvinvoinnin edistämisen vuosiraporttia ja toimitaan tämän pohjalta ennakoivasti.

8.2.2. Perusopetuksen palvelualue

Vaikuttavuustavoitteet ovat olleet:

- Aktiivisen ja osallistuvan nuoren hyvinvoinnin lisääminen ja kiusaamisen vähentäminen
- Lasten tunnetaitojen kehittäminen
- Kodin ja koulun välisen viestinnän lisääminen

Vuosiviikkotuntien määrää on lisätty kolmella, jotka on kohdistettu 1., 2. ja 4. luokan opetukseen. Luokkien 5–6 siirtäminen yhtenäiskoululle on ollut uusi tilanne ja siitä on nyt kokemuksia. Tarkastuslautakunta pyytää ottamaan näistä kokemuksista pohjaa uusille suunnitelmille. Ajatuksena toimia ennakoivasti.

Sammalselän ja Lempyyn koulut on suljettu 1.8.2025. Tammikuussa on päätetty käynnistää yhteistoimintamenettely koskien Sammalselän koulun henkilöstöä. Lempyyn ja Sammalselän koulun henkilöstö on siirtynyt Yhtenäiskoululle. Talouden säästöjä on syntynyt kiertävien opettajien tehtävien lakkaamisesta ja koulukuljetuksista.

Sammalselän koulun, Lempyyn koulun ja esiopetuksen kustannuspaikkojen toimintakulut on siirretty syyslukukaudelle Yhtenäiskoulun kustannuspaikalle.

Hankeavustuksia on haettu kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyyn ja niihin puuttumiseen perusopetuksessa vuosille 2025 – 2027 yhteensä 145 600 €, ja Opetushallitus on myöntänyt 101 270 € yhteishankkeeseen Keiteleen ja Rautalammin kanssa. Kiusaamisen vastaista toimintaa on tehostettu ja Resto-toiminta on ollut Yhtenäiskoululla aktiivista.

Lisämäärärahaa on haettu Yhtenäiskoululle hiljaisten tilojen hankkimiseksi moduuliratkaisuina 63 000 € ja myönnetty 40 000 €.

Yhtenäiskoulun järjestyssäännöt on päivitetty 2.12.2025 toistaiseksi voimassa oleviksi.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomioita talousarvion muutostenkin jälkeen toteutuneeseen toimintamenojen ylitykseen (90 452 euroa). Toimintatulojen osalta talousarvioon on syntynyt tuloja suunniteltua enemmän (51 466€).

Perusopetuksen oppilasmäärät ovat olleet alakouluissa 390 ja yhtenäiskoulussa 222 oppilasta (20.9.). Lasten iltapäivätoiminnassa on ollut yhteensä 51 lasta, joka 32 %:ia vähemmän kuin TP 2024.

8.2.3. Lukio-opetuksen palvelualue

Myös lukiokoulutuksen palvelualueella toimintamenot ovat ylittyneet talousarvioon suunnitellusta (52 555€). Lukion osalta myös toimintatulot ovat jääneet alle suunnitellun (24 021 €).

Vaikuttavuustavoitteet ovat olleet:

- o Aktiivisen ja osallistuvan nuoren hyvinvoinnin lisääminen ja lukio-opintojen läpäiseminen.
- o Suonenjokelaisen nuoren hakeutuminen omaan lukioon. Jokainen oppivelvollinen saa jatko-opiskelupaikan toiselta asteelta.
- o Lukiotoiminnan näkyväksi tekeminen ja markkinointi.

Lukion tärkeimmäksi painopisteeksi on valittu yhteisöllisyys ja hyvä vuorovaikutus. Näihin on kiinnitetty huomiota oppitunneilla, yhteisissä tapahtumissa ja hanketoiminnassa.

Markkinointia tulee kehittää jatkuvasti, jotta lukio säilyy elinvoimaisena jatkossakin.

Lukiossa oli syksyllä 2025 125 opiskelijaa. Tämä on suurempi määrä edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin opiskelijoita oli 107.

Lukion tuen hankkeen kautta on lisätty opiskelijoiden tukea tukiopetuksen, erityisopetusresurssin sekä moniammatillisen yhteistyön myötä.

Lukio-opiskelijoiden keskeyttämisprosentti on vähentynyt 6,5 % -> 4,0% (2025). Keskeyttäneiden määrää tulee seurata ja reagoida.

TUVA-opetus on näyttänyt tarpeellisuutensa.

TUVA-opinnoissa yksilölliset opintopolut ja jatko-opintoihin pääseminen ovat tärkeimpiä tavoitteita. Pienryhmässä opiskelu on koettu turvalliseksi ja opiskelijoita on voitu tukea hyvin arjen taitojen ja päivärytmin opettelussa. TUVA-koulutuksen mahdollisuutta on esitelty yhteistyökuntien 9.-luokkalaisille. TUVA-oppilaiden määrä on laskenut (16-> 11; suonenjokelaisia 6 henkilöä.)

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan TUVA- opetusta tulee jatkaa, koska tämä ennaltaehkäisee syrjäytymistä.

8.3 Tekniset palvelut/ sitovuus valtuusto

Tekniset palvelut kehittävät asukkaille ja elinkeinoelämälle toimivan, turvallisen, viihtyisän ja ekologisesti kestävästä ympäristön ja yhdyskuntarakenteen

- järjestämällä tarvittavat tontit ja muut alueet
- rakentamalla ja ylläpitämällä katuja, puistoja, ulkoliikuntapaikkoja ja muita yleisiä alueita
- huolehtimalla jätahuollosta jätelautakunnan kautta
- järjestämällä tarvittavat toimitilat

Toimintatuotot toteutuivat liki 217 000 eroa talousarviota suurempana, mutta toimintamenot ylittyivät liki 77 000 euroa

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma Tp-2025
Vaikuttavuustavoitteet:		
Seurataan tarkistettujen palvelutasojen vaikutuksia esim. turvallisuuteen ja viihtyvyyteen.	Osallistetaan kuntalaisia/ kerätään tietoa palvelutaso- tarpeisiin liittyvistä palautteista toteutunut / ei toteutunut	Kuntalaisia ei ole aktiivisesti osallistettu. Palaute vikailmoitusten kautta. Kuntatekniikan työohjelmaa ja investointiohjelmaa päivitetty useamman kerran.
Toimintaan integroidaan ilmastopäästöjen vähentäminen	Energiakulutuksen seuranta. Kaupungin ilmasto- suunnitelman mukaiset toimenpiteet	Ilmastovahdin käyttöönotto edennyt.
Esteettömyyden huomioiminen kaikessa toiminnassa ja kehittämisessä	Nostetaan esteettömyys asiat näkyviksi.	Esteettömyys- kävely, inva-pysäköinnin valvonnassa, pysäköinnin kehittämisestä saatu runsaasti palautetta.
Asiakaslähtöisyyttä kehitetään, palautteiden ja kehittämisideoiden eteneminen näkyvämmäksi.	Palautejärjestelmän kehittäminen Digitalisaation hyödyntäminen	Kaupunkitasoinen kotisivu ja some tiedottaminen aktiivisempaa, asiakaskyselyä.
Tuotantotavoitteet:		
Edistetään vetovoimaa yrittäjien ja asukkaiden suuntaan	Yritysten laajentumis- ja sijoittumis- edellytyksiä parannettu. Asuntotuotanto valmius parantunut	Toimitilojen muokkaus, saneeraus asiakastarpeisiin. Toimenpiteet Säästötorilla ja Sairaalapolulla. Karhukiven Biotermiinaali tontti suunniteltu on valmistunut ja puolet alueesta on vuokrattu. Infraa kunnostettu Lintikonkatu, Olavi Leskisen katu, Pihlaja katu, Tervontie. Yrittäjävuoropuhelut. Keväällä käyty Futurialla SavoGrown johdolla.

Infraa on kehitetty ja sitä on peruskunnostettu. Tarpeettomista kiinteistöistä pyritään pääsemään eroon.

Tarkastuslautakunta huomioi, että tarpeetonta kiinteistömassaa tulee tarkastella ekologisesti joko uusiokäyttämällä tai purkamalla.

Pysäköinninvalvonnan ohjeistusta on vielä kehitettävä, jotta painopiste on liikenneturvallisuuden kehittämisessä, ei sääntöjen sentintarkassa valvonnassa Torialueen terveyskeskuksen seudun turvallisuus on parantunut.

Teknisen toimen omien yksikkökustannusten laskentaa on kehitettävä, jotta tiedetään todelliset kulut ja voidaan päätellä, milloin on järkevää tehdä itse ja milloin käyttää ostopalveluja. Ostopalveluihin liittyvä takuu turvaa palvelun ostajan etuja. Tarkastuslautakunta ymmärtää, että poikkeustapausten ja huoltovarmuuden takia on oltava joustoa.

Esteettömyys on huomioitu suunnittelussa, mutta sen edistämistä tulee jatkaa.

8.3.1 Maankäytön ja suunnittelun palvelualue/tekninen lautakunta

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma Tp-2025
Vaikuttavuustavoitteet:		
Asuinrakentamisen lisääminen ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen maankäytön keinoin. Luodaan mahdollisuus eri asumisvaihtoehtoihin monipuolisella tonttitarjonnalla.	Rakentamisen määrä. Tonttien v ja myynti. Muuttoliike. Työpaikkojen Asemakaavojen eteneminen ja hyväksyminen. Mainonta Onnelanranta, Jauhojärven tontit.	Tonttimarkkinointi Google Ads hakusanamainonnalla ja natiiviartikkelille. Mainokset Pohjois-Savo, Keski-Suomi ja pääkaupunkiseutu. Tavoite ei toteutunut: Tonttien menekkiin ei vaikutusta.
	Palautejärjestelmän kehittäminen Digitalisaation hyödyntäminen	Kaupunkitasoinen kotisivu ja some tiedottaminen aktiivisempaa, asiakaskyselyä.
Tuotantotavoitteet:		
Saadaan Onnelanrannan alueelle riittäväst tonttivarauksia. Kunnallistekniikan rakentamisen aloitus vuonna 2025.	Kiinnostus ja yhteyden otot	Mainonta jatkuu osana kaupungin markkinointia. Ei toteutunut.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että tonttimarkkinointia tehostettaisiin Onnelanrannan liittyminen suurempiin vesialueisiin tulisi erityisesti huomioida. Tarkastuslautakunta pyytää käyttämään kaikkia nykyaikaisia markkinointikeinoja. Markkinoinnin tulee olla jatkuvaa ja toistuvaa. Kaupungin kehittymisen kannalta tulisi maankäytön suunnittelun olla etupainotteista. Toimintamenot ovat alittuneet (55 031 €).

8.3.2 Kiinteistöjen palvelualue/tekninen lautakunta

	Seuranta-arvo/mittari	Toimenpiteet/Toteuma-Tp 2025
Vaikutavuustavoitteet:		
Kaupungin kiinteistöjen määrä ja laatu vastaa käyttäjien tarpeita. Selvitetään tehostetun palveluasumisen ja terveyskeskuksen tulevaisuuden kokonaistarpeet	Tarveselvitysten määrä	Kiinteistöstrategia tehty ja PTS-suunnitelmat (kirjasto, palo asema, Väinölä, yläkoulu ja Futurian päärakennus
		Muutos- ja kehittämisaloitteet tutkitaan ripeästi
		Sisäilmaongelmat selvitetään ja tehdään rakenteelliset korjaukset
Tilojen turvallisen käytön tehostaminen ja saavutettavuuden parantaminen	Asiakaslähtöiset digitaaliset palvelut, palautteiden lukumäärä	Laajennetaan palautekanavia Opastettu Eners-järjestelmän käyttö
		Peruskorjaushankkeet ei ole toteutunut
Tuotantotavoitteet:		
Kiinteistöjen vähentäminen ja käytön tehostaminen	Muutos edennyt/ ei ole	Futurian päärakennukset käyttötarkoituksen selvittäminen. Ravintolayrittäjän löytäminen: ei ei ole toteutunut
		Futurian E_F-talon käytöstä poisto. Vuokralla, tarve toistaiseksi. Sairaalakatu 10 ja Sammelselän koulu purettu.
		Pankkila ja Yrittäjäkatu on myynnissä edelleen.
		Kiinteistöjen yhtiöittämiselvitys on tehty BDO, tekniset palvelut ja hallinto. Kaupunki päättänyt olla yhtiöittämättä toistaiseksi

Tarkastuslautakunta pitää tarpeellisena kattavan kiinteistöjen korjaustoimenpiteiden ja kustannusarvioiden tekemistä kaikista rakennuksista, jotta tiedetään kriittinen kustannusvelka

ja voidaan tehdä realistisia suunnitelmia tuleville vuosille. Taulukko kiinteistöistä ja korjaustarpeista ilman korjausten kustannusarvioita ei riitä pidemmän aikavälin suunnitteluun. Suositellaan korjauksia suunniteltaessa budjettitarjousten tekemistä kulujen arvioimiseksi tarkemmin.

8.3.3 Kunnallistekniikan palvelualue/tekninen lautakunta

Tarkastuslautakunta on havainnut, että ulkoliikuntapaikat ovat edelleen hyvässä kunnossa ja ahkerassa käytössä. Liikkuminen on parasta ennaltaehkäisevää toimintaa hyvinvoinnin edistämiseksi. Leikkikenttien kuntoa on kartoitettu, joissakin leikkipuistoissa ei ole ollut vuoden 2025 aikana talvikunnossapitoa. Lisäksi ilkvallan lisääntyminen vaikeuttaa liikuntapaikkojen kunnossapitoa.

Leikkipuistoalueiden turvallisuutta on tarkasteltu; esteettömyys ja kaikkien liikkujien asema on parantunut.

9 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Valtuuston nähten sitovia tavoitteita ovat:

Verotulot (B)

Valtionosuudet (B)

Korkotulot Muut rahoitustuotot (B)

Korkomenot Muut rahoitusmenot (B)

Verotulojen toteuma oli 15,3 milj. euroa, mikä oli yli 1,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Verotulojen alenema selittyy yhteisöverotuoton vähenemisellä.

Valtionosuuksia kirjattiin yhteensä 5,5 milj. euroa, joka on -0,5 milj.euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Kaupungin veroperusteinen rahoitus (verotulot ja valtionosuudet 20,8 milj.) laskivat 1,6 milj. euroa edellisvuodesta.

Rahoitustuloja kertyi noin 1,2 milj. euroa ja -kuluja 0,3 milj.euroa. Rahoitustulot laskivat noin 0,2 milj. euroa vuodesta 2024. Samoin rahoituskulut alenivat 0,3 milj. euroa.

Tuloslaskelman osalta sitovat tavoitteet eivät toteutuneet verotulojen osalta ja ylittyivät niukasti valtionosuuksien osalta. Tilikauden ylijäämä 0,6 miljoonaa euroa, kun se alkuperäisessä talousarviossa suunniteltu oli 0,1 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Muiden rahoituskulujen osalta niukasti alittui talousarvioon nähden.

10 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Sitovat erät Antolainauksen muutokset

- Antolainauksen lisäykset
- Antolainauksen vähennykset Lainakannan muutokset
- Pitkäaikaisten lainojen lisäys
- Pitkäaikaisten lainojen vähennys
- Lyhytaikaisten lainojen muutos
- Oman pääoman muutokset

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus on 69 %:ia, missä nousua edellisvuoteen 10 %:ia.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kunnan lainanhoitokate on hyvä, kun tunnusluku on 2 ja tyydyttävä, kun luku on 1-2. Kaupungin lainanhoitokate 1,59 oli vuonna 2025. (vuonna 2024 2,36). Kunnan riittävyys eli maksuvalmius on 12 päivää, mikä on heikentynyt merkittävästi viime vuosina.

Lainamäärä per asukas on pysynyt liki ennallaan vuoteen 2024 verrattuna.

Lainakanta 31.12.2025 / asukas ollut 2.193 € /konsernilainat/ asukas 4701 €)

Lainakanta 31.12.2024 / asukas ollut 2026 € (konsernilainat/ asukas 4694 €)

Lainakanta 31.12.2023/ asukas ollut 2378 € (konsernilainat/ asukas 5044 €)

Lainakanta 31.12.2022/ asukas ollut 3039 € (konsernilainat/ asukas 8553 €)

11 HYVINVOINTI

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntalain (410/2015, 1 §) mukaan kunnan keskeisimpiä tehtäviä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 6§ mukaan asukkaiden hyvinvoinnin tilasta sekä hyvinvointia tukevista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle

vuosittain. Tämän lisäksi kerran valtuustokaudessa on valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Suonenjoen kaupunki on laatinut hyvinvointikertomuksen vuodesta 2024 ja -suunnitelman vuosille 2025-2029 (kaupunginvaltuusto 28.4.2025). Suunnitelmaosa on valmistunut syksyllä 2025 ja se on hyväksytty (kaupunginvaltuustossa 16.2.2026).

Hyvinvointikertomuksessa keskitytään erityisesti valtuustokaudelle 2021-2025 asetettujen hyvinvointitavoitteiden ja -toimenpiteiden toteutumisen raportointiin. Hyvinvointisuunnitelmaan vuosille 2021-2025 asetetut hyvinvointityön painopisteet ovat: osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen, vanhemmuus vahvistuu, itsestä huolehtimisen ja terveellisten elintapojen edistäminen, mielen hyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäisy, tapaturmien ja väkivallanehkäiseminen sekä hyte-resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistuminen.

Hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu monialaisen toimijajoukon kanssa, jossa edustus kaupungin kaikilla toimialoilla ja yksiköissä, ehkäisevän päihdetyön verkostossa, nuorten ohjaus- ja palveluryhmässä, oppilashuoltoryhmässä, ikäihmisten hyvinvoinnin työryhmässä, vanhus- ja vammaisneuvostossa sekä nuorisovaltuustossa.

Keskeisimpien sidosryhmien (järjestöt, yhdistykset, seurakunnat) toimenpide-ehdotuksia on kerätty verkkokyselyllä ja yhdistysillalla. Kaupunkilaisille on järjestetty yksi avoin keskustelutilaisuus ja lisäksi heidän ajatuksiaan kerättiin perheille suunnatussa Kevätkekkerit tapahtumassa ja hyvinvointi- ja harrastemessuilla. Suunnitelman yhteisellä tekemisellä tavoitteena on ollut sitouttaa toimialojen henkilöstö ja sidosryhmät.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet on johdettu hyvinvointikertomuksen ilmiöistä, joissa on todettu erityisesti hyvinvointivajeista. Suunnitelmaan on kuvattu hyväksi havaittuja, näyttöön perustuvia ja juurisyihin vaikuttavia toimenpiteitä. Toimenpiteet kohdistetaan kohderyhmiin, joiden parissa on erityisesti havaittu hyvinvointivajetta.

Toimenpiteisiin on kirjattu vastuutahot, jotka edistävät toimenpiteiden toteutumista. Hyvinvointisuunnitelmaa seurataan valituilla mittareilla. Vastuutahot raportoivat hyvinvoinnin vuosiraporttiin tavoitteiden toteutumisesta.

1. Toimintaympäristö ja turvallisuus

- Väestön ikääntyy, mutta huoltosuhteen ja työllisyysasteen indikaattorit ovat parantuneet tai pysyneet hyvällä tasolla.
- Ympäristöhaitoissa, kuten pienhiukkaspäästöissä, tapahtunut selkeä vähentyminen.
- Rikokset ja liikenneonnettomuudet ovat vähentyneet.
- Liikunnan edistäminen on saavuttanut korkean tason, resurssit liikuntatoimintaan ovat lisääntyneet.

2. Lasten ja nuorten hyvinvointi

- Osallistumisen ja vaikutusmahdollisuuksien kokemukset ovat parantuneet.
- 4. ja 5.lk:laisten kokemus siitä, ettei ole osa luokka- tai kouluyhteisöä on verrokkikuntiin nähden suurinta
- Koulukiusaaminen ja poissaolot ovat vähentyneet, mutta kiusaamisen kokemukset edelleen lisääntyneet nuorten ryhmissä.
- 8.lk:laisten ja 9.lk:laisten kokemus opettajalta saadun välittävän ja oikeudenmukaista kohtelua on vahvinta verrokkikuntiin nähden
- Terveelliset elämäntavat ja liikunta ovat lisääntyneet, vaikka ylipaino ja liikunnan vähentyminen nuorilla ovat edelleen haasteita.
- Päihteiden käyttö ja päihteettömyys ovat parantuneet, mutta nuorten sähkötupakkakäyttö ja päihteiden kokeilut lisääntyvät edelleen.

3. Nuoret ja nuoret aikuiset

- Vaikutusmahdollisuudet koulutuksessa ovat kehittyneet.
- Syrjäytymisriskissä olevien määrä on pysynyt korkeana, ja päihteiden käyttö lisääntynyt (tosi humalassa olleiden määrä on kaksinkertaistunut vuodesta 2019)
- Mahdollisuus vaikuttaa on koettu verrokkikuntiin nähden korkeampana
- Oman terveydentilan koki keskimertaiseksi tai huonoksi lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista vuonna 2023 31%
- Ahdistuneisuus ja mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet, mikä vaatii lisää ennaltaehkäisevää tukea.

4. Työikäiset

- Hyvinvointi-indeksi on parantunut, mutta mielenterveyden ongelmat ja sairauslomamat ovat edelleen haasteellisia.
- Pitkään työttöminä olleiden määrä on laskenut
- Työllisyys on säilynyt hyvänä, ja rakenteellinen työttömyys on vähentynyt.

5. Ikäihmiset

- Elämänlaatu ja päivittäisen pärjäämisen kokemukset ovat parantuneet.
- Kaatumisiin ja hoitojaksoihin liittyvät tilastot ovat kuitenkin huolestuttavia, ja ikääntyneiden turvallisuuteen on kiinnitettävä huomiota.
- Luottamus asuinseudun tulevaisuudessa tarjoamiin hyvän elämän mahdollisuuksiin on laskenut

Yhteenveto

Suonenjoen hyvinvointistrategian toteuttaminen on ollut myönteistä. HYTE-työryhmä on tehnyt perusteellista työtä. Keskeistä on jatkaa ennaltaehkäisevän työn vahvistamista, osallisuuden lisäämistä ja erityisesti nuorten ja ikääntyneiden hyvinvoinnin tukemista. Suositellaan monitahoista yhteistyötä, resurssien kohdentamista ja seurantaa, jotta hyvinvoinnin edistäminen jatkuu hyvinvointisuunnitelmaan asetettujen tavoitteiden mukaisesti myös vuosina 2025–2029. (www.hyvinvointikertomus.fi)

11 YHTEENVETO JA TARKASTUSLAUTAKUNNAN KYSYMYKSET KAUPUNGINHALLITUKSELLE

Tarkastuslautakunta toteaa myönteisenä havaintona, että kuntastrategian (2026-2029) valmistelu on kehittänyt yhteistyötä ja työskentely on näyttänyt avoimelta.

1. Missä asioissa kaupunginhallitus ja lautakunnat arvioivat onnistuneensa vuonna 2025?
2. Entä missä asioissa on eniten kehitettävää?

Suonenjoella 2.6.2026

Puheenjohtaja

Jaana Pellinen

Varapuheenjohtaja

Juuso Nyyssönen

Jäsen

Anna-Liisa Itkonen

Jäsen

Pekka Voipio

Jäsen

Timo Sorsa